

Уводни извештај

Пројекат:

Едукација и подршка приватним шумовласницима

ФОРНЕТ д.о.о.

консалтинг и услуге у шумарству

Тоше Јовановића 7/4, Београд

www.fornetserbia.com

октобар, 2007.

Садржај:

1	УВОД	3
1.1	ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	3
1.2	ЦИЉ ПРОЈЕКТА.....	3
1.3	РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА.....	4
2	ОПИС ПРОЈЕКТА	6
2.1	ОРГАНИЗАЦИЈА И АКТИВНОСТИ ПРОЈЕКТА.....	7
	АКТИВНОСТ 1: ПРИПРЕМА МАТЕРИЈАЛА ЗА РАДНУ ВЕРЗИЈУ ПРИРУЧНИКА	7
	АКТИВНОСТ 2: ШТАМПАЊЕ РЕДНЕ ВЕРЗИЈЕ ПРИРУЧНИКА.....	8
	АКТИВНОСТ 3: ИЗРАДА САЈТА ПРОЈЕКТА	9
	АКТИВНОСТ 4: ПРИПРЕМА ТЕМА И МАТЕРИЈАЛА ЗА РАДИОНИЦЕ	10
	АКТИВНОСТ 5: ПОДЕЛА РАДНЕ ВЕРЗИЈЕ ПРИРУЧНИКА.....	11
	АКТИВНОСТ 6: ОРГАНИЗОВАЊЕ РАДИОНИЦЕ	11
	АКТИВНОСТ 7: ЕВАЛУАЦИЈА РАДНЕ ВЕРЗИЈЕ ПРИРУЧНИКА.....	13
	АКТИВНОСТ 8: ПРЕЗЕНТАЦИЈА ФАЗЕ 1 ПРОЈЕКТА.....	13
3	ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ	15
3.1	ЦИЉНЕ ГРУПЕ	15
	ПРИЛОЗИ	16
	ПРИЛОГ 1: ЕВАЛУАЦИОНИ ЛИСТ	16

1 УВОД

1.1 Полазне основе

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за шуме, након расписаног *Конкурса за доделу средстава за заштиту и унапређење шума за 2007. годину* (објављено у Сл. Гласнику РС, број 61/07) је прихватило предлог пројекта ФОРНЕТ д.о.о. у оквиру радова на *Едукацији и пропаганди* (под редним бројем 10. у Конкурсу). Управа за шуме је 26.08.2007. године закључила Уговор са Форнет-ом број 401-00-3113/2007-10 за спровођење пројекта под именом *Едукација и подршка приватним шумовласницима*.

Пројекат ће се одвијати у две фазе, од којих ће фаза 1 трајати до 01.12.2007. године, а фаза 2 пројекта биће завршена до 01.12.2008. године.

1.2 Циљ пројекта

Циљ пројекта је едукација приватних власника шума о могућностима и предностима организовања кроз разне врсте удружења или организација приватних шумовласника.

Специфични циљеви овог пројекта су:

- подизање свести приватних шумовласника о предностима удруживања.
- оспособљавање приватних шумовласника за оснивање и вођење заједничких организација, као што су удружења грађана, задруге, привредна друштва, и др. кроз организовање радионица.
- публикавање приручника који ће на једном месту објединити информације о могућностима, предностима и начинима удруживања.

1.3 Разлози за спровођење пројекта

Од укупне површине под шумама у Републици Србији, скоро 50% се налази у власништву приватних лица. Газдовање овим шумама је оптерећено проблемима који су у највећој мери проузроковани малом просечном величином поседа, разбацаним поседом у више парцела, малом просечном величином парцеле, неотвореношћу приватних шума путним комуникацијама, итд. Осим наведеног, велики проблем представља и неупућеност власника у могућности аплицирања на различите фондове у циљу унапређења стања шума.

Искуства из других земаља говоре да је модел организовања приватних власника шума кроз разне видове удружења показао своје предности и према самим власницима и према држави. Власници организовани као интересно удружење имају могућност да се пред купцима појаве као велики понуђач, смањени су трошкови по власнику за изградњу путева, трошкови газдовања такође, а држави је омогућен једноставан контакт са већим бројем власника кроз само удружење.

Аплицирање за различите субвенције државе је у великом броју случајева условљено организовањем у удружења.

У Србији је удруживања приватних шумовласника још увек у повоју. Иако постоје нека удружења са дугом традицијом, ипак је број тих удружења, број власника у њима као и укупна површина шума којом они газдују, сразмерно мала. Стим у вези потребно је јачати свест власника приватних шума о предностима, могућностима, моделима удруживања, пружити има сазнања о примерима удружења приватних шумовласника из окружења као и приказати им домаћа искуства.

Обзиром да до сада није презентован материјал у формату приступачном руралном становништву (штампани) постоји потреба и да се сва та искуства као и модели удруживања а затим и начини како их остварити, публикују у некој врсти приручника који ће бити бесплатно подељен власницима шума. По први пут би власници шума имали приручник типа “корак по корак” у коме су представљени сви кораци које је потребно спровести у циљу стварања удружења.

Разлози за покретање овог пројекта могу се сумирати у следећем:

- велики број приватних шумовласника и велика површина шума којом газдују приватна лица.
- мала просечна површина поседа и парцела у приватном власништву.
- олакшана комуникација држава – власника преко удружења.
- одрживо економско-еколошко газдовање шумама у приватном власништву.

2 ОПИС ПРОЈЕКТА

Пројекат едукације приватних шумовласника ће бити спроведен у две фазе и има две основне компоненте и то публикавање приручника који ће на једном месту објединити све потребне информације за оснивање и вођење удружења и, као друга компонента, организовање радионица, које ће послужити за предочавање тих информација приватним шумовласницима али и за прикупљање повратних информација од шумовласника у циљу евалуације радне верзије Приручника.

У првој фази пројекта (до краја 2007. године) биће публикована радна верзија Приручника и организована једна радионица док ће у другој фази пројекта (током 2008. године) бити организоване још две радионице и публикована коначна верзија Приручника.

Активности у оквиру сваке фазе пројекта приложене су у табели испод. Претпоставка је да ће активности на другој фази пројекта почети 01.05.2008 године. Ово је подложно променама у зависности од датума расписивања Конкурса за 2008. годину.

фаза		Активности	започето	завршено
Фаза 1	1.1.	припрема материјала за Приручник	15.10.07.	01.11.07.
	1.2.	штампање радне верзије Приручника	01.11.07.	07.11.07.
	1.3.	израда и ажурирање сајта Пројекта	15.10.07.	01.12.08.
	1.4.	припрема тема и материјала за радионице	15.10.07.	01.11.07.
	1.5.	подела радне верзије Приручника	09.11.07.	09.11.07.
	1.6.	организовање радионице	01.11.07.	11.11.07.
	1.7.	евалуација радне верзије Приручника	10.11.07.	28.11.07.
	1.8.	презентација Фазе 1 пројекта	29.11.07.	30.11.07.
Фаза 2	2.1.	штампање коначне верзије Приручника	01.04.08.	10.04.08.
	2.2.	припрема тема и материјала за радионице	01.04.08.	30.04.08.
	2.3.	подела коначне верзије Приручника	01.05.08.	15.05.08.
	2.4.	организовање радионице	20.05.08.	22.05.08.
	2.5.	организовање радионице	05.06.08.	07.06.08.
	2.6.	ажурирање сајта Пројекта	01.01.08.	01.12.08.
	2.7.	презентација Фазе 2 пројекта	29.11.08.	30.11.08.

Списак учесника на пројекту дат је у табели испод:

Име	институција
Др Драган Нонић	Шумарски факултет Београд
мр Драган Стефановић	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Сектор за развој села
мр Ненад Петровић	Шумарски факултет Београд, Катедра планирања и газдовања шумама
Бранислав Пелић	Председник удружења власника шума "Подгорац", Подгорац
Јасмина Копривица, дипл. инж.	ПР удружења "Домаћини", Ваљево
Дамњановић Александар, дипл. инж.	Форнет д.о.о.

Свака од активности има специфичне и јасно дефинисане задатке (подактивности) укључујући време за почетак и завршетак и особама које су одговорне или асистирају. Ово је детаљно објашњено у наредном поглављу које описује сваку од активности.

2.1 Организација и активности пројекта

Активности и организација пројекта презентоване у овом извештају се односе на фазу 1 пројекта која ће бити реализована у току 2007. године. Подактивности и организација рада на другој фази пројекта ће бити детаљно разрађени када буде дефинисан почетак друге фазе пројекта.

Опште управљање пројектом поверено је Александру Дамњановићу а координатори ће бити Др Драган Нонић (за припрему материјала за приручник и радионице) и Јасмина Копривица (за организацију радионица).

активност 1: припрема материјала за радну верзију Приручника

циљ: сакупљање, анализирање и припрема података за радну верзију Приручника

стање: у оквиру разних пројеката, радова и извештаја презентоване су информације које треба приредити у приступачној форми циљној групи власника приватних шума

план:

	Задатак	почетак	крај
1.	Прикупљање постојећих података	15.10.07.	20.10.07.
2.	Анализирање и припрема података	20.10.07.	25.10.07.
3.	Дефинисање садржаја радне верзије Приручника	25.10.07.	01.11.07.

Особа	задатак			
	1	2	3	
Др Драган Нонић	*	✓	✓	
Мр Драган Стефановић	*	*	*	
Мр Ненад Петровић	*	*	*	
Александар Дамњановић	✓	*	*	

✓ задужен и одговоран за трансфер

* асистирање

	Документација резултата: формат
1.	Постојећи подаци и информације прикупљени у разним форматима
2.	Подаци анализирани и приређени у јединственом формату (.доц)
3.	Садржај радне верзије Приручника приложен као радни лист

активност 2: штампање радне верзије Приручника

циљ: штампање радне верзије Приручника

стање: сав прикупљени материјал је анализиран и приређен у .доц формату

план:

	Задатак	почетак	крај
1.	Припрема података за штампу	01.11.07.	03.11.07.
2.	Штампање радне верзије Приручника	03.11.07.	07.11.07.

Особа	задатак			
	1	2		
Мр Ненад Петровић	*	✓		
Александар Дамњановић	✓	*		

✓ задужен и одговоран за трансфер   * асистирање

	Документација резултата: формат
1.	Спреман приручник у .доц или .лпдф формату
2.	Штампане радне верзије Приручника

активност 3: израда сајта Пројекта

циљ: Израдити и поставити на Интернет сајт Пројекта

стање: тренутно постоји домен Управе за шуме који може бити искоришћен за презентацију Пројекта. Уколико то не буде могуће нови домен ће бити закупљен за потребе пројекта.

план:

	Задатак	почетак	крај
1.	Израда хттп презентације пројекта	15.10.07.	15.11.07.
2.	Постављање сајта на Интернет	15.11.07.	15.11.07.

Особа	задатак			
	1	2		
Александар Дамњановић	✓	✓		

✓ задужен и одговоран за трансфер   * асистирање

	Документација резултата: формат
1.	Интернет презентација Пројекта

активност 4: припрема тема и материјала за радионице

циљ: припрема предавања и материјала за презентације у оквиру радионица (.ппт презентације, штампани и ЦД материјал)

стање: теме предавања ће пратити садржај самог приручника: предности удруживања, примери, начини удруживања су теме које ће бити обрађене.

предавања: биће припремљена 4 предавања у трајању од по 45 минута:

1. час: примери удружења приватних шумовласника у Србији и окружењу
2. час: предности удруживања
3. час: политика државе, субвенције
4. час: управљање удружењем

план:

	задатак	почетак	крај
1.	Дефинисање тема за радионицу	15.10.07.	18.10.07.
2.	Припрема предавања	18.10.07.	01.11.07.
3.	Припрема материјала за предавања	18.10.07.	01.11.07.

особа	задатак			
	1	2	3	
Др Драган Нонић	✓	✓	*	
мр Драган Стефановић	*	✓	*	
мр Ненад Петровић	*	✓	*	
Бранислав Пелић	*	✓	*	
Јасмина Копривица	*	✓	*	
Александар Дамњановић	*	*	✓	

✓ задужен и одговоран за трансфер

* асистирање

Документација резултата: формат	
1.	Предавања припремљена у .доц формату
2.	Презентације за предавања припремљене у .лпт формату
3.	Запис, програм рада радионице, распоред
5.	Штампани материјал и ЦД са предавањима припремљени

активност 5: подела радне верзије Приручника

циљ: пре радионице поделити радне верзије Приручника лицима која ће присуствовати радионици и осталим заинтересованим странама

план:

	задатак	почетак	крај
1.	Подела приручника	09.11.07.	10.11.07.

особа	задатак			
	1			
Јасмина Копривица	*			
Александар Дамњановић	✓			

✓ задужен и одговоран за трансфер

* асистирање

Документација резултата: формат	
1.	Радни лист, записник са лицима која су примила Приручник

активност 6: организовање радионице

циљ: организовати радионицу на коју ће бити позвани локални власници шума, представници локалне заједнице, невладиних организација и осталих заинтересованих

стање: избор локације је условљен пре свега великим процентом приватних шума у укупном шумском фонду, па се стога намеће западна Србија као део где је приватно власништво над шумама преовлађујуће. Могуће локације су околина Ваљева, Бајине Баште или Лознице. Сама локација ће бити сеоска због приближавања руралном становништву и бољег одазива власника шума.

план:

	задатак	почетак	крај
1.	Дефинисање локације	01.11.07.	05.11.07.
2.	Обилазак и техничка припрема локације	05.11.07.	09.11.07.
3.	Спровођење радионице	09.11.07.	11.11.07.

особа	задатак			
	1	2	3	
Др Драган Нонић	✓		*	
мр Драган Стефановић			*	
мр Ненад Петровић			*	
Бранислав Пелић			*	
Јасмина Копривица	*	✓	*	
Александар Дамњановић	*	*	*	

✓ задужен и одговоран за трансфер

* асистирање

	Документација резултата: формат
1.	Писани захтев за одржавање са образложењем
2.	Потврда о сагласности за одржавање
3.	Списак присутних на Радионици

активност 7: евалуација радне верзије Приручника

циљ: евалуација радне верзије Приручника и радионице

стање: припремљени евалуациони лист био би подељен учесницима радионице

план:

	Задатак	почетак	крај
1.	Евалуација	10.11.07.	28.11.07.

Особа	задатак			
	1			
Др Драган Нонић	*			
мр Ненад Петровић	✓			
Александар Дамњановић	*			

✓ задужен и одговоран за трансфер

* асистирање

	Документација резултата: формат
1.	Записник са статистичком обрадом података

активност 8: презентација фазе 1 пројекта

циљ: презентовање резултата, ефеката и искустава са пројекта

план:

	задатак	почетак	крај
1.	Припрема презентације	10.11.07.	28.11.07.
2.	Презентација	28.11.07.	

Особа	задатак			
	1	2		
Александар Дамњановић	✓	✓		

✓ задужен и одговоран за трансфер   * асистирање

Документација резултата: формат	
1.	Списак учесника презентације

3 ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

Очекивани ефекти овог пројекта огледали би се у следећем:

- повећана свест приватних шумовласника који су учествовали у пројекту, о предностима удруживања, начинима како могу да се удруже и како да започну своје пословање у удружењу
- материјал о предностима, начинима, примерима удруживања је прикупљен и по први пут на једном месту публикован у виду Приручника који је бесплатно подељен учесницима пројекта и осталим заинтересованим странама.
- добиће се модел приступа приватним шумовласницима за будућу сарадњу државе и приватних шумовласника, који касније може бити унапређен.
- приватни власници шума који су учествовали у Пројекту су оспособљени за организовање и вођење удружења приватних шумовласника.
- организована и спроведена Радионица која ће дати модел приступа едукацији приватних власника шума

3.1 Циљне групе

Циљне групе овог пројекта су превасходно приватни власници шума а поред тога и представници локалне самоуправе, невладиног сектора, јавних предузећа...

Александар Дамњановић

шеф пројекта

Прилози

Прилог 1: Евалуациони лист

Evaluacioni list

Molimo Vas da ocenite sadržaj, kvalitet i potencijalnu korist od predavanja, način prezentovanja i opšti kvalitet radionice. Anketa je anonimna.

Ocenite predavanje zaokruživanjem odgovarajućeg broja.

❶ najslabija ocena ..... ❷ najbolja ocena

1. Sadržaj i aktuelnost predavanja:	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					
2. Metod i kvalitet prezentacija:	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					
3. Korist od informacija sa radionice:	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					
4. Dužina predavanja i cele radionice:	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					
5. Kvalitet diskusije tokom radionice:	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					
6. Kvalitet odgovora tokom diskusije:	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					
7. Uticaj radionice na moj budući rad:	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					
8. Sveukupna ocena za predavače:	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					
9. Sveukupna ocena radionice:	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					
10. Ocena dobijenog materijala (pisani, CD...):	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					
11. Prostor i uslovi za rad tokom radionice:	❶	❷	❸	❹	❷
<hr/>					